

ESCRIT PER AL COMIAT D'IGNASI MILIAN MASSANA

El nostre pare, en Rafael, morí fa gairebé 11 anys, i la nostra mare, la Montserrat, traspassà fa poc més de 7 anys. Avui acomiadem el petit dels seus tres fills, i germà nostre, l'Ignasi.

L'Ignasi, com ja sabeu, tenia una discapacitat important. Els pares, quan per raó de l'edat van creure que ja no tenien les forces suficients per ocupar-se'n, resolgueren dur-lo a una residència. Fou una decisió dolorosa, però guiada també per la voluntat previsorà que l'Ignasi estigués cuidat quan ells faltessin.

Sempre ha viscut en la mateixa residència —Les Hortènsies, a la població d'Alella— i hi ha romàs pràcticament 42 anys. Probablement aquesta circumstància explica que molts de vosaltres no l'hagueu conegut personalment. Per aquest motiu, tant la meva germana com jo mateix hem volgut, en aquest comiat, explicar-vos algunes coses de l'Ignasi.

L'Ignasi no parlà mai. Quina percepció del món es construí a través de tot allò que ell veié, sentí, visqué i captà a través dels seus sentits és un misteri. S'hi ha referit la Montserrat. Sabia que hi havia persones que li eren més properes i de les quals rebia molta estimació; i, de fet, tenia un comportament diferent respecte dels pares que respecte de les altres persones, però mai no va saber què era un pare o una mare, o què eren uns germans. No aprengué conceptes. Tinc el convenciment que no sabia, per exemple, que ell havia de morir. Copsava experimentalment l'envelliment, o l'entristí durant uns dies una lesió que va patir en un ull, però en desconeixia les raons. Tampoc no devia saber que abans que ell naixés hi havia tot un passat, que la humanitat ja feia milers d'anys que existia.

El caracteritzava la bonhomia, i, de gran, es va fer molt pacient. No tenia malícia. Sovint vivia força aïllat en el seu món, però

ahora tenia la capacitat de transmetre una gran quantitat d'afecte i estar al seu costat era una cosa molt agraïda. Això explica que tothom que l'ha conegut se l'hagi estimat molt, i que rebés l'apreci i l'estima de tots els estaments de la residència on vivia.

L'Ignasi gaudia dels sons, de les llums i dels sabors. De petit i jovenet li agradaven les joguines que feien llum i soroll. Tingué cotxes de policia, Pares Noel que es movien tocant un instrument,... Juguets que, pitjant un botó, es posaven en marxa i feien llums i soroll. Ell aprengué a pitjar tot sol el botó. Recordo una matinada en què tornàvem amb una ambulància de Can Ruti. Les llums dels túnels i dels fanals que entraven per la petita finestra de l'ambulància l'havien seduït. En arribar a la residència, no volia baixar-ne i s'agafava i s'arrapava com un pop a qualsevol prominència per evitar sortir-ne.

Li agradaven algunes músiques. Vam adonar-nos que l'apassionava la música de la Trinca. N'ha parlat la Montserrat. A casa dels pares hi hagué la majoria de discos de la Trinca. Cosa insòlita, memoritzà, sense que ningú no li ensenyés, l'ordre de les cançons de tots els discs. Quan sonava la darrera cançó d'un LP, l'Ignasi, que sovint s'asseia al terra del menjador, es posava dret i anava cap al pare i l'empentava. Era l'avís que havia de canviar la cara del disc. Una vegada canviada la cara, o el disc, l'Ignasi tornava a la part del menjador on solia estar a terra. I així successivament. També va aprendre a moure la rodeta del volum del tocadiscos.

Perquè li agradava La Trinca, avui l'acomiadarem amb la música del Danubi Blau d'Strauss, peça musical que interpretava La Trinca amb allò de "El riu Llobregat, bregat, bregat. Està amarronat, runat, runat..."

Reconeixia els llocs on anàvem habitualment (per exemple el restaurant Can Duran, d'Alella), o el parc amb gronxadors que es troba entre Les Hortènsies i Can Duran, parc on li entusiasmava que el pare el gronxés. I sabia perfectament quins eren els nostres cotxes. Li agradava anar en cotxe.

Us he dit que gaudia dels sabors. Ell no sabia mastegar, i el menjar havia de ser sempre triturat: tant els plats succulents que li preparava la mare, com aquells que li preparaven en algun restaurant. Aprengué a moure la cullera i a agafar el got per veure. Menjava amb fruïció. Descobrí, agafant per sorpresa el got d'un de nosaltres, el suc de taronja, que li entusiasmà, com també el suc de maduixa que preparaven a Can Duran, i fins i tot els tallats. Li encantava la trufa de les mones de Pasqua i dels pastissos dels aniversaris. Tanmateix, des de fa uns vuit o nou anys perdé aquest petit plaer en haver de menjar a través d'una sonda gàstrica.

Es delia per caminar. Quan l'anava a veure, movia el braç dret, avançant-lo, cosa que era senyal que volia que l'agafés de la mà i que el fes caminar.

Crec que, en general, l'Ignasi sempre ha estat feliç i acompanyat. Els pares l'estimaven amb bogeria; a Les Hortènsies sempre l'han tractat amb cura i estimació, i després de la mort dels pares, la meva germana, la Mercè i jo mateix hem procurat atendre'l tant bé com hem sabut.

Gràcies, Ignasi, per haver-te tingut de germà. L'Ignasi m'ha deixat imatges inesborrables de tendresa i d'afecte, perquè, com ja us he dit, malgrat el seu "aïllament", era molt afectuós i agraït. He après moltes coses d'ell. No he tingut la sensació que, pel fet d'haver-ne de tenir cura, em fos una càrrega, sinó que, tot al contrari, ha estat un veritable regal

Ja de gran, a les limitacions físiques i psíquiques originàries, se ne li afegiren d'altres: lesió en un ull, alimentació a través de sonda gàstrica, necessitat d'oxigen en diverses ocasions...; així com la pèrdua del pares (estem convençuts que, d'alguna manera, els va trobar a faltar).

L'Ignasi ingressà a l'Hospital de Can Ruti el dissabte 23 de desembre. Li diagnosticaren una pneumònia, un virus i sembla que, probablement, hauria patit una broncoaspiració. Malauradament, aquesta vegada no superà la malaltia.

La Montserrat, la Mercè i jo mateix l'hem pogut acompanyar durant els dies de l'hospital i en el moment de la seva mort. Rebé la unció dels malalts. Morí tranquil·lament, amb molta pau. Era —ho ha recordat la Montserrat— el dia dels Sants Innocents, ell que ha estat sempre innocent, i la mort ocorregué a les 15 hores i 3 minuts, coincidint pràcticament amb l'hora de la mort del Senyor.

Quan encara no sabíem si l'Ignasi superaria o no la malaltia, vaig rebre un whatsapp d'una amiga que, amb finesa espiritual m'escrigué: "Si marxés d'aquest món, pensa que passaria amb tota suavitat als braços de Nostre Senyor." L'Ignasi se n'ha anat amb tota suavitat.

Per fi, s'ha alliberat de les cadenes que el lligaven i el limitaven, i ha esdevingut lliure. Per això hem reproduït al darrera del recordatori les paraules de l'epitafi de Martin Luther King que diuen el següent:

"Per fi lliure, per fi lliure,

Gràcies a Déu Totpoderós

Finalment soc lliure."

Els familiars de l'Ignasi volem, en aquest comiat, agrair a tots els qui sou aquí, el fet que ens acompanyeu; volem expressar també

el nostre agraïment a totes aquelles persones que vingueren el dissabte passat a acomiadar-se'n, i a totes les persones que, al llarg de la vida de l'Ignasi, s'han interessat per ell.

I volem expressar amb força i calidesa la nostra gratitud a la Residència de Les Hortènsies. A totes les persones que heu i que han estat amb ell. No direm noms, perquè la llista, fruit de 35 anys de viure-hi, és molt llarga, i perquè probablement ens en deixaríem algun. Però, resumidament, volem agrair a les persones del servei de neteja, del servei de recepció, del servei de la roba, al personal de les sales o unitats, a les educadores i educadors, als fisioterapeutes, a les persones responsables del treball social, al personal d'infermeria, als metges, al personal d'administració, al personal de direcció; a les persones del Patronat de la Fundació Sant Francesc d'Assís i al seu President.

A tothom, a tothom, de debò, moltes, moltes gràcies.

Adeu Ignasi, et trobarem molt a faltar.

Antoni Milian i Massana

Dimarts, 2 de gener del 2024